

Març 1963

Ap. Nal. # 14.81

Bogotà. Colòmbia.

Per voluntat "dels amos" tots els dia-
ris, a Catalunya, són escrits en cas-
tellà. I no parlen "de català", sinó
de llengua vernàcula. Quina vergonya!

El dia 24 d'octubre del 1962, la Joventut Nacionalista Catalana, va inscriure sota el nom de José Antonio Primero de Rivera que hi ha al mur de la Catedral de Barcelona, els noms de tres dels nostres màrtirs : Companys, Carrasco i Peiró i va adreçar al senyor Bisbe la carta següent que explica els motius de l'acte i que creiem d'interès de difondre entre tot el poble de Catalunya. :

"Il.lustríssim i Reverenendíssim Doctor Mèdregre y Casás, Arquebisbe-Bisbe de Barcelona.

"Com deveu havert vist, ens hem permès d'afegir al nom d'una víctima que morí a favor de la causa d'Espanya i del totalitarisme, els noms de tres víctimes més, mortes per Catalunya i per la llibertat. Tots quatre noms, per significatius, simbolitzen les víctimes de la guerra civil que va tenir per teatre les terres ibèriques.

"Com vós sabeu, figuren a la paret de la Catedral Basílica de la Diòcesi. Probablement, a hores d'ara, les zeloses autoritats ja han fet esborrar els noms que nosaltres ens hem permès d'afegir. Haurien pogut fer el contrari i esborrar el que figura en lletres metàl·liques: el de José Antonio Primo de Rivera.

"Si no ho havem fet així, ha estat per oferir-vos a vós la iniciativa a qui creiem que correspon.

"Sin un règim vol polititzar les seves víctimes, com a polític que és, li sobren mitjans i a fe que no els escatima pas.

"Ara bé ; l'ús de les parets de les esglésies per a una semblant politització és, al nostre entendre, totalment impropï. La tolerància de l'Església pot ésser interpretada com una adhesió. El poble es pregunta: Realment, el testimoni que figura a les parets de les esglésies, significa que l'Església està unida al règim imperant ? La resposta serà afirmativa mentre no desaparegui aqueix signe exterior que la compromet.

"El nostre acte no té altre abast que el de recordar-vos que és urgent de liquidar l'esperit de la guerra civil i de discriminació que palesa el fet de recordar les víctimes d'un sol dels bàndols. I sobretot que és urgent que aquest esperit no es manifesti de manera permanent i ostensible a les pròpies parets dels temples catòlics.

"L'acció duta a terme constitueix una invitació a la reflexió. Tothom desitja veure l'Església apartada de qualsevol actitud bel·ligerant i adoptant la conciliadora que escau, creiem nosaltres, al seu ministeri. Ens convé a tots i, en primer lloc, a la mateixa Església.

"No creiem, d'altra banda, que José Antonio Primo de Rivera i el seu record hi guanyin gens en servir de símbol a la passada discòrdia. Si els continuadors de la seva doctrina i de la seva obra estan animats

de la mateixa agressivitat que en temps de la guerra civil, ho poden manifestar d'altres maneres que els comprometin a ells tot sols.

"L'ús del nom d'un difunt alçat com a bandera de la discòrdia trobem que és poc honest. Al nostre entendre, l'Església no pot prestar les parets dels seus temples per a perpetuar-la.

"Units als altres, almenys la significació canvia i es pot considerar com un record per a totes les víctimes. Pel nostre gust els esborrariem tots i, com ja us hem manifestat abans, no ho havem fet per donar-vos l'oportunitat d'un acte d'alta qualificació que tothom entendrà i aplaudirà. Exceptuats, potser, els agressius; però aquests no tenen cabuda moral dins el sí d'una societat civilitzada.

"Les víctimes, són :

"LLUIS COMPANYS I JOVER. President de la GENERALITAT DE CATALUNYA. Segrestat pels alemanys a La Baule, França i lliurat a Franco. Empresonat, a Montjuic l'any 1940. Fou jutjat per un tribunal militar que el condemnà a mort i fou afusellat el dia 15 d'octubre del 1940. Morí amb una entereza exemplar cridant VISCA CATALUNYA! . Es descalça per a sentir el contacte de la seva terra estimada abans de morir.

"MANUEL CARRASCO I FORMIGUERA. Dirigent catòlic català, fundador d'Unió Democràtica de Catalunya. Conseller en el primer Govern format pel President Macià. Fou capturat pel creuer "Canarias" en el "Galdanos" en el qual viatjava cap a Euzkadi el dia 7 de març del 1937 i conduit al penal de Burgos, mentre la seva família, muller i filles, era separada d'ell i també empresonada. Condemnat a pena de mort per un consell de guerra l'agost del 1937. La seva autodefensa constitueix una coratjosa prova de la fidelitat a les seves idees i actes. Van fracassar les gestions fetes per a la conmutació de la pena pels Cardenals Mercier, Arquebisbe de París i Vidal i Barraquer, Arquebisbe de Tarragona i fou afusellat el dia 9 d'abril del 1938. Actualment descansa al fossar de St. Genís dels Agudells."

"JOAN PEIRO I BELIS. Dirigent sindicalista català. Ministre de la República Espanyola. Empresonat per la Gestapo a França, en ésser rebutjat pel règim de Vichy dins la seva zona. A la fi, lliurat a Franco que l'empresonà a València. Algú li va oferir la col.laboració amb el règim que En Peiró va rebutjar. Fou jutjat i condemnat a quinze anys. En vista del seu refús, fou condemnat a trenta. La Falange va insistir a recabar la seva col.laboració que ell va denegar novament. El van maltractar. El dia 24 de juliol del 1942, culla colla de falangistes el va assassinar dins la cel.la que ocupava. El dia 26, hom simulà un afusellament i el dia 27 es féu pública la sentència de mort i l'afusellament d'un màrtir.

Respectuosament,

Joventut Nacionalista Catalana

Una còpia d'aquesta carta va ésser tramesa als Eminentíssims i Reverendíssims senyors Cardenals:

Secretari d'Estat del Vaticà
Anselm Maria Albareda
Arquebisbe de Tarragona
Arquebisbe de Toledo
Arquebisbe de Milà.

Barcelona, octubre del 1962.

Convocatòria. -- Per al dimarts, 3 d'abril, es cita a tots els que estiguin interessats en la formació d'un

GRUP DE CANTAIRES

que la reunió inicial tindrà lloc al Centre Basc, a les 7 del vespre.
Calle 18 A. # 14.56. Telèfon 42.31.86.

Retall de "GUDARI". Núm. 15. Eusko-Gaztedi.

"Lo que España roba a Euzkadi. Cifras correspondientes a 1957 :
Ingresos percibidos de Euzkadi por el Estad Español... Ptas. 4.553.8 millon.
Pagos hechos por el Estado Español a Euzkadi " 974.3 "
Contribución neta entregada por Euzkadi a España Ptas. 3.579.5 millon.

Manera de veure-ho. -- A l'Eduard Aulés, li va tocar un premi petit de la rifa. Assabentat el seu amic Llanes de la cosa, li va demanar que li tornés uns diners que feia bastant de temps li havia deixat.

-Això sí que estaria bé ! li va contestar l'Aulés.
Aleshores el que hauria tret la rifa series tú !

Resignació. -- Estava l'Aulés en una reunió al Palau de la Marquesa d'Almany, del carrer de Montcada i, sense donar-se'n compte va tirar per terra un gerro, fent-lo en mil bocins.

Al veure el gest de consternació de la mestressa de la casa, l'Aulés li va dir, filosòficament:

- Tots som de fang, senyora! .

Cap-i-cúa. -- La bonica comèdia en un acte "Cap-i-cúa", la va vendre, el seu autor, Eduard Aulés, a dos empresaris a la vegada, cobrant d'ambdós al mateix temps.

Al recriminar-li la seva manera de fer, l'Aulés, va respondre : - Ja coneixeu el joc del dòmino ? Sí, veritat ? Aleshores no podeu ignorar que un cap-i-cúa, es paga doble !

Carta de Barcelona. -- D'una que s'ha rebut, extreiem aquests comentaris:

"Encara que els diaris i la resta de la propaganda "franquista" parlin de llibertat i fronteres obertes, no oblideu que aquest és un règim policíac cent per cent, que té por de tot i arreu veu amenaces contra seu. Mà dura i bastó que pega sense contemplacions, són les seves armes polítiques i encara que en "tò menor" continuen avui essent les mateixes des de la seva fundació. El contacte amb d'altres nacions ha fet que no tinguin tants fums com abans, però solament poden subsistir en el govern seguint la seva tàctica policíaca, doncs si veritablement hi hagués una llibertat de premsa i de expansió, no crec que els poguéssim fer més enllà de quinze dies de vida" .

"Edicions d'Apportació Catalana" -- està preparant l'edició d'una traducció d'una publicació de la "UNESCO". Serà la primera feta en la nostra llengua. Té per títol : " L'ús de les llengües vernacles en l'ensenyament".

Tot això, com es pot menja ? Com és possible que Espanya pugui formar part de la UNESCO i que tingui prohibit l'ensenyament en català ? .

De J. Paulí, en la plana " Veus i Lletres de Catalunya" del "Diario de Barcelona" del 2 de març 1963 :

"Edicions d'Aportació Catalana" és una colecció viva, de interès palpitable, actual, que estudia la realitat catalana ante la más o menos lejana, pero inevitable, integració europea. Joan Fuster, en el trabajo que abrió la colecció, nos dijo que, ante todo, lo que precisábamós, era ser nosotros mismos y serlo íntegramente en toda la extensión de nuestro dominio cultural" .

Un bell gest de Xavier Cugat. - Copiat de "Ressorgiment" de Buenos Aires.

El popular músic Xavier Cugat i la seva muller, havien d'actuar a la TV. barcelonina. Venien de Madrid on es diu que Cugat féu públics un seguit d'acudits que agradaren molt, però feren arrufar el morro als censors. En presentar-se el músic català per a preparar la seva actuació, en companyia de la seva dona Abbe Lane, féu present el seu desig d'acomiar-se dels seus paisans..... en català. Li acceptaren que s'adrecés als catalans, però ho havia de fer " en castellà ". En Cugat féu present que arreu del món havia parlat en la llengua de cada país ; que a Espanya els artistes parlaven en llur llengua i "jo, català, fill de l'Empordà, no puc parlar el meu idioma a l'hora d'acomiar-me dels meus compatriotes "? - Noia, digué a la seva dona, fem les maletes i anem-nos-en" . I així ho feren " .

Dels Aiguats del Vallès. -

La revista "Ressorgiment", Octubre 1962, ens aclareix l'ajut oficial :

" L'aportació de la "província" de Barcelona (víctima de l'estfall) al pressupost de l'Estat fou en 1957 (l'últim balanç que coneixem) de 6.389 milions de pessetes. I el que en va rebre la "província" el mateix any, fou valorat en 1.303 milions. La diferència a favor de l'Estat Espanyol, fou de 5.086 milions (cinc mil vuitanta sis milions de pessetes). Ara bé, deixant de banda el fet desproporcionat en contra amb què Catalunya contribueix al pressupost general de l'Estat espanyol comparat amb les altres " regions " i " províncies ", ens trobem que, si de la diferència a favor que va rebre solament Barcelona l'any 1957 l'estat espanyol en deduí aquests cent cinquanta milions que li deixarà, "com a préstec ", encara cobrarien 3.586 milions dels guanys nets d'aquell any, guanys provinents de la "província" avui afectada. Heus ací la realitat de les xifres ; heus aquí la pretesa generositat del "Caudillo" envers Catalunya davant tanta tribulació i tanta tragèdia.

Aquest és el "negoci" que ens representa la nostra dependència de l'Estat espanyol, sigui franquista, monàrquic o republicà " .-

JA SOU DE COMUNITAT CATALANA DE COLOMBIA ?

Ultims reis gods. - En temps de Wamba els àrabs intentaren , per primera vegada, de desembarcar a Espanya, però foren vençuts. L'ur successor, l'envejós Euric, inicià la decadència del reialme, que els altres reis no feren sinó empenyer en lloc de deturar, fins que amb la vinguda dels àrabs i amb la desfeta del Guadalet on morí don Rodrigo, caigué per sempre més el reialme god.

ESTAT I CIVILITZACIO DE CATALUNYA EN TEMPS DELS GODS

Forma de Govern. - La monarquia gòtica fou electiva i ofereix el trist espectacle dels assassinats dels reis per envejosos que després els succeïen.

Arts i belles arts. - Pot dir-se que els gods no deixaren quasi rés d'industri i belles arts.

Literatura. - Les ciències i les lletres foren totes llatines , puix els gods , homes de guerra, s'en cuidaven poc. Entre els escriptors d'aquella època brillen els catalans Salvià, Pau Orosi, sant Just (bisbe de Barcelona), Idali (bisbe de Barcelona) , el famós Joan de Biclari (anomenat el Biclarense), Ascani (arquebisbe de Tarragona) i molts d'altres que conrearen la literatura clàssica.

ELS ARABAS A CATALUNYA

Invasió de Catalunya.- Després de la desfeta del Guadalet, Tarik començà la conquesta d'Espanya, unint-se-li l'any següent Musa , i avançant ambdós separadament cap a les regions del Nord; però, junyint les seves forces per el setge de Saragossa, baixaren per la conca de l'Ebre cap a Catalunya; Lleida, Tortosa, Tarragona, Barcelona, Ausona, Girona i Empúries, caigueren l'una darrera l'altra, però els àrabs respectaren llur autonomia local , deixant que funcionessin les autoritats antigues en tot el relatiu a la vida pública, permeteren el culte catòlic i sols es reservaren la recaptació de les contribucions imposades.

Comença la reconquesta. - En fundar-se el Califat de Còrdova, any 756 es creà un poder absolut i avasallador que féu més odiosa la dominació , i fou causa que es despertés l'esperit d'independència. Els àrabs havien intentat diferents vegades de travessar els Pirineus, però foren vençuts sempre i especialment en la batalla que els donà Carles Martel, la qual assegurà el domini franc a l'altra part dels Pirineus i serví de base als catalans per a la reconquesta de Catalunya. Poc després en els serrats de Montgrony apareix el primer clap de terra catalana reconquistada sota el domini del príncep Quintilià.

Els francs a Catalunya. - En temps de Carlemany (778) començaren les primeres expedicions formals dels francs a Catalunya estenent-se per Girona , Barcelona, Ausona i Urgell, que foren reconquistades pels àrabs i francs diferents vegades ; fins que a darrers del segle (798) Ludovic es decidí a reconquistar Catalunya . Les seves tropes s'apoderaren de Girona, Ausona, Cardona, Casserres, Berga i molts d'altres pobles, però hagueren de deturar-se davant de Barcelona , per a la presa de la qual no tenien prous forces. Ludovic encarregà el govern de tot això que havia conquistat, que quasi comprenia tota la Catalunya vella , al noble Borrell.

La Marca Hispànica - Carlemany confià a son fill Ludovic el Piadós el reialme d'Aquitània, que s'estenia fins a les fronteres de Catalunya. Això fou causa que Ludovic decidís la conquesta d'aquesta, i a l'afecte reuní un nombrós exèrcit que, engrossit amb els ardits gods catalans que s'havien refugiat en els Pirineus, es presentà davant de Barcelona i començà el setge. Aquest durà mesos i mesos, i els assetjats patien la fam més horrorosa; però amb la vinguda de l'hivern, els assetjadors no abandonaren el lloc, batent la ciutat sense repòs. El walí Zeit intentà, una nit, fugir de la ciutat per anar a cercar socors a Còrdova, però fou pres pels assetjadors, la qual cosa determinà la rendició (Octubre del 801) Amb tal conquesta quedà constituïda la Marca Hispànica, puix que col·locada Barcelona en la seva frontera S.E., era com la clau de la Catalunya vella o del Llobregat al Pirineu. Ludovic intentà la presa de Tortosa (809) per tres vegades, i a l'últim ho aconseguí (811), però l'abandonà prompte signant la pau amb els àrabs.

Els comtes governadors - Amb la reconquesta es consolidaren els comtats i els bisbats que es posaren sota la dominació de magnats temporals i inamovibles, segons la voluntat del rei. Aquests magnats eran; Bera, de Barcelona; Rostaing, de Girona; Borrell, d'Ausona;- També n'hi havia a Besalú, Empúries i Rosselló. Aquests governants feren la causa particular del país prescindint de l'auxili de llurs reis per a guanyar nous territoris; aquesta tendència autonomista s'anà fent irresistible, i els reis francs es veieren obligats a nomenar governadors naturals del país.

Catalunya independent - La tendència antifranca iniciada en temps de Bera anà creixent, gràcies a les parcialitats i bans entre els sobirans del territori franc i a les rebel·lions i lluites intestines entre els Comtes governadors, els quals algunes vegades demanaren auxili als àrabs. Aqueix seguit de lluites debilità la influència i força del poder suprem, preparant el terreny per a la formació de la Nacionalitat Catalana. Aquesta fou un fet quan l'assemblea de Quiersi (874) declarà hereditaris els grans feus, disposició que comprengué el llavors comte governador Guifred el Pilós, qui fou, per aital motiu el fundador de la dinastia Comtal catalana.

EL COMTAT DE BARCELONA

Comtes de Barcelona

Guifred	874-902	Ramon Berenguer I	1035-1076
Borrell	902-914	Ramon Berenguer II	1076-1082
Sunyer	914-945	Berenguer Ramon II	1076-1096
Borrell II	945-992	Ramon Berenguer III	1096-1131
Ramon Borrell	992-1017	Ramon Berenguer IV	1131-1162
Berenguer Ramon I	1018-1035		

Resum d'aquesta època - Aquesta època podem dividirla en dos períodes. En el primer, corresponent a la primera meitat del segle X, n'hi ha grans successos per resenyar. No s'interromp l'estat de coses creat per Guifred, durant el regnat dels seus fills; Catalunya està encara en plena formació. En el segon període té lloc la darrera i més formidable invasió d'àrabs que semblava que havien d'ofegar la naixent nacionalitat, però vençuts i foragitats, la terrible destrucció es seguida d'una restauració potent en què Catalunya, completament lliure, entra de ple en el camí del progrés.

- C o n t i n u a r à -